

De stemming van 18 november 2012

Na de grote verschuivingen in de afgelopen twee weken zijn die van deze week beperkt. VVD gaat er 1 vooruit, waardoor het totaalverlies nu 17 is. De PvdA zakt nog verder weg met 1 zetel naar 26. Daardoor is er een totaalverlies van 12 zetels. De regeringscoalitie blijft op 50 zetels staan, een verlies van 29.

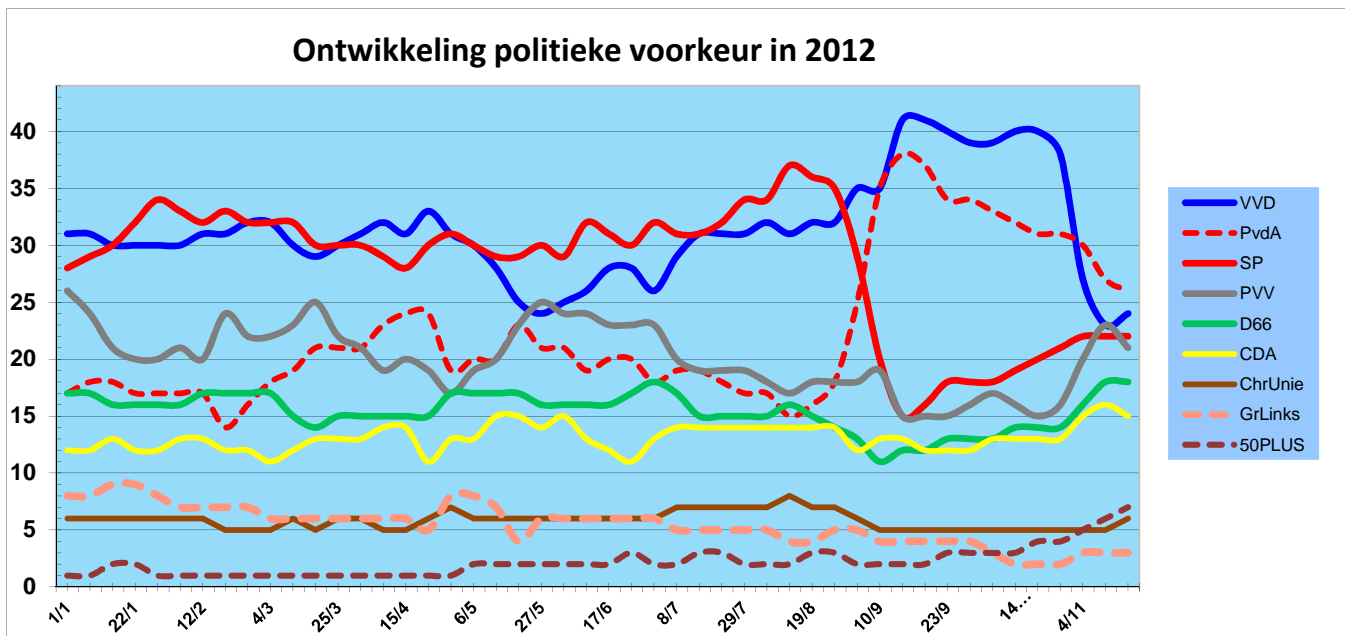
Bij de overige partijen zien we dat de PVV weer 2 zetels terugzakt, maar nog wel op 6 zetels winst staat. Ook SP en D66 staan op een winst van meer dan 5 zetels.

50PLUS is gestaag aan het stijgen en wint kiezers van links en rechts. Inmiddels stemt al meer dan 10% van de kiezers van ouder dan 50 jaar 50PLUS. Daarmee is deze partij onder die groep bijna net zo groot als VVD en CDA. (Alleen PvdA, SP en PVV zijn groter). Van de kiezers boven de 50 die op 12 september PvdA hebben gestemd, geeft nu ruim 10% aan 50PLUS te zullen stemmen. Bij VVD en CDA is dat ruim 5%.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	11-11-2012	18-11-2012	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	41	23	24	1	-17
PvdA	38	27	26	-1	-12
PVV	15	23	21	-2	6
SP	15	22	22		7
CDA	13	16	15	-1	2
D66	12	18	18		6
ChristenUnie	5	5	6	1	1
Groen Links	4	3	3		-1
SGP	3	3	4	1	1
Partij voor de Dieren	2	4	4		2
50PLUS	2	6	7	1	5
Overige partijen	0	0	0		
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	50	50		-29

De grafiek van de ontwikkelingen van politieke voorkeur in 2012 laat vooral zien hoe groot de verschuivingen zijn geweest in de afgelopen 3 maanden. Ook is goed te zien dat de zes grootste partijen nog nooit zo dicht bij elkaar hebben gezeten. Niet eerder scoorde de grootste partij minder dan 27 zetels (het eerdere minimum was 27 zetels, in het voorjaar van 2009).

Op de volgende pagina treft u tabellen aan met daarin o.a. de reactie van de kiezers op de bijstelling van het regeerakkoord.

Maandag hebben VVD en PvdA de aanpassingen van het regeerakkoord bekend gemaakt en heeft Premier Rutte zijn excuses aangeboden. In de onderstaande tabel staan voor een serie vragen de antwoorden van VVD- en PvdA-kiezers zoals die gegeven zijn kort voordat die aanpassingen zijn bekend gemaakt en era.

Deze tabel laten verschuivingen zien waaruit blijkt dat VVD-ers iets tevredener zijn geworden en PvdA-ers iets ontevredener. Maar per saldo zijn de cijfers voor een net aantredende regering laag. Bij VVD- en PvdA kiezers houden degenen die positief en negatief zijn over het regeerakkoord elkaar ongeveer in evenwicht. Bij de VVD is dat wel een forse verbetering t.o.v. een week geleden. Maar wel vinden nog een duidelijke meerderheid van de VVD-kiezers dat de PvdA het meeste heeft bereikt in dit akkoord.

Over het (aangepaste) regeerakkoord en de nieuwe regering (verschil deze week en vorige week)

	Allen	Verskil met vorige week	VVD gestemd 10-11	Verskil met vorige week	PvdA gestemd 10-11	Verskil met vorige week
Positief over regeerakkoord	27%	+3%	34%	+6%	38%	-6%
Negatief over regeerakkoord	47%	-12%	39%	-19%	35%	-1%
Vertrouwen in de regering	4,7	0,0	5,4	+0,4	5,4	-0,2
Vindt dat de VVD het meest heeft bereikt in dit akkoord	15%	+4%	10%	+1%	23%	+7%
Vindt dat de PvdA het meest heeft bereikt in dit akkoord	46%	-11%	59%	-6%	35%	-13%
Hoopt dat de regering tot 2017 blijft zitten	45%	-3%	58%	+3%	65%	-4%
Denkt dat het kabinet tot 2017 blijft zitten	34%	+3%	45%	+8%	53%	+6%
Vindt dat de VVD kiezersbedrog heeft gepleegd	60%	-2%	57%	0%	44%	0%
Vindt dat de PvdA kiezersbedrog heeft gepleegd	34%	-1%	22%	0%	29%	+4%
Denkt niet ooit (weer) VVD te stemmen	64%	+1%	23%	-2%	84%	+1%
Vindt aanpassing regeerakkoord een verbetering	36%		52%		37%	
Vindt aanpassing regeerakkoord een verslechtering	23%		10%		22%	
VVD heeft meest gewonnen met aanpassing	37%		34%		36%	
PvdA heeft meest gewonnen met aanpassing	28%		42%		28%	

Zowel de laatste vier regels van de bovenstaande tabel als de onderstaande tabel gaat meer inhoudelijk in op de aanpassingen van het regeerakkoord. Daaruit is zeker op te maken dat de VVD-ers positiever zijn geworden. Tegelijkertijd laat het ook zien dat er op bepaalde onderdelen grote verschillen zijn tussen de mening van VVD- en PvdA kiezers. Dat is goed te zien bij de 250 miljoen die weg is bij de infrastructuur en ten goede komt aan de WW en ontslagrecht. Van de VVD-kiezers vindt 25% dat een goede beslissing en van de PvdA-kiezers 78%.

Veranderingen in het regeerakkoord waarmee men het eens is

Percentage voor	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	50PLUS
Geen inkomensafhankelijke zorgpremie/zorgtoeslag blijft bestaan	64%	58%	80%	82%	71%	54%	35%	66%
Voorgenomen belastingaftrek gaat niet door	24%	15%	20%	24%	34%	31%	28%	32%
250 miljoen weg bij infrastructuur dat ten goede komt aan de WW en ontslagrecht	50%	48%	25%	32%	59%	78%	55%	64%
Arbeidskorting voor hoge inkomens wordt afgebouwd tot 0 bij inkomens boven de 110.000	70%	66%	52%	56%	79%	87%	75%	65%

Premier Rutte was de afgelopen week in de media de hoofdpersoon. Door zijn excuses rondom de aanpassing van het regeerakkoord en zijn optreden tijdens het debat over de regeringsverklaring. Uit de onderstaande tabel blijkt dat de positie bij de VVD-kiezers van ruim 2 maanden geleden behoorlijk verzwakt is. Scoorde hij tot eind oktober bij de VVD-kiezers nog rond een 8, inmiddels is dat 6,2. Wel 0,8 hoger dan een week geleden. Hij staat echter ver van zijn hoogtepunt, een jaar geleden.

Vertrouwen in Mark Rutte

percentage mee eens	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	50PLUS
18-dec-11	6,4	6,0	7,9	7,3	6,4	5,8	4,1	
30-aug-12	5,4	5,2	8,1	7,3	6,5	4,4	3,4	
28-okt-12	5,7	4,0	7,8	6,7	6,8	5,0	3,4	4,8
11-nov-12	5,0	3,0	5,4	5,3	6,7	5,4	3,1	3,8
18-nov-12	5,0	2,5	6,2	5,6	6,1	5,0	3,0	4,1

De onderstaande tabel laat zien dat, hoewel VVD-kiezers het sterk van Premier Rutte vinden dat hij zijn excuses heeft eengeboden, vindt bijna de helft van de VVD-kiezers dat Rutte te vaak van mening verandert. Een derde van de Nederlandse kiezers vinden hem een sterke leider. Van de VVD-kiezers is dat de helft.

Eens met stellingen over Premier Rutte

<i>percentage mee eens</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	50PLUS
Ik vind het sterk van Rutte dat hij zijn excuses heeft gemaakt	69%	33%	82%	61%	88%	72%	49%	53%
Ik vind het onbegrijpelijk dat hij deze fout heeft gemaakt	62%	82%	67%	64%	48%	45%	73%	68%
Rutte verandert te vaak van mening	57%	85%	46%	46%	42%	57%	82%	66%
Ik denk niet dat het vertrouwen in Rutte in Nederland echt herstelt	53%	75%	48%	52%	29%	51%	73%	73%
Rutte is inhoudelijk zwak	45%	80%	32%	27%	26%	44%	73%	50%
Ik denk dat Rutte het de komende jaren goed zal doen als premier	42%	9%	61%	44%	64%	42%	12%	31%
Ik vind Rutte een sterke leider	35%	9%	52%	43%	41%	31%	8%	35%
Door deze excuses is mijn vertrouwen in Rutte vergroot	27%	4%	38%	27%	42%	26%	8%	30%